

Holbæk Lærerkreds

Formandens beretning 2024

Indhold

Indledning

OK24

Folkeskoleudspillet

Kredsens resultater

Kommunalt samarbejde

Frihedsforsøget

Kompetenceudvikling

Kommunens økonomi

Inklusion

Klager og trusler

Lokal læreruddannelse udsat

Internt samarbejde i DLF

Medlemsarrangementer

Kredsens økonomi

Kredsens sagsbehandling

Tak

Indledning

Den skriftlige beretning er vores forsøg på at fortælle jer om de emner og indsatser, som kredsen prioriteret i det år der er gået siden sidste generalforsamling. Og som I kan se af beretningens omfang, så er der nok at tage fat på – i år indledningsvis tilsat to afsnit om hhv OK24 og regeringens folkeskoleudspil.

På kreds niveau lykkes vi med en række ting, andre emner får vi dagsordensat til forhåbentlig senere gennemførelse og endelig er der også ting, som vi trods vores argumentation og påvirkningskraft desværre ikke kan komme igennem med, og det vil afspejles i beretningens enkelte afsnit.

Vi prøver løbende at holde jer up to date gennem vores månedlige nyhedsbreve i forhold til de væsentligste temaer, som vi arbejder med på kredsen, så derfor har vi allerede beskæftiget os med de emner, som jeg vil omtale i beretningen.

Hvis I er trofaste læsere af nyhedsbrevene, vil beretningens indhold derfor ikke være nyt og overraskende, men her i beretningen vil det blive uddybet og præsenteret i en form, hvor temaerne vil blive kædet sammen i højere omfang end vi har mulighed for i nyhedsbrevene.

OK24

En lang og grundig proces omkring OK24 startede med medlemsinvolvering allerede i vinteren 2022/23, hvor I på møder i Faglig Klub kunne komme med jeres bud på, hvilke krav Danmarks Lærereffektivitet skulle stille i forbindelse med OK24. Siden er der arbejdet videre i mange forskellige fora, og kravene blev så endeligt vedtaget på kongressen i september 2023. De egentlige forhandlinger om en ny overenskomst gik i gang op til jul 2023, og i løbet af februar er der landet forlig på både det generelle område, som omfatter alle offentligt ansatte, og for ganske nylig på det område, som drejer sig specifikt om lærerområdet. For øjeblikket afventer man, at de sidste forlig rundt omkring bliver indgået, så forligsmanden kan sende et samlet resultat til afstemning.

Overenskomsten er helt grundlæggende for jeres arbejdsvilkår, så derfor er indholdet af afgørende betydning. I denne overenskomstfornyelse har størrelsen på lønstigninger været det store omdrejningspunkt efter en overenskomstperiode med høj inflation og deraf følgende faldende købekraft.

- Den økonomiske ramme i det generelle forlig, som er aftalt til 8,8%, er væsentlig højere end normalt, men har omvendt ikke været på højde med den prisudvikling, som har fundet sted de sidste år, så reallønstabet indhentes ikke med denne overenskomst. Der er dog som et led i forliget aftalt forhandlinger i efteråret 2025, som skal samle op på, at offentligt ansatte følger lønudviklingen på det private arbejdsmarked, hvis den viser sig at være højere end den aftalte ramme på 8,8%

- I modsætning til de fleste foregående overenskomster vil størstedelen af lønstigningerne denne gang blive udmøntet fra start – fx 4% allerede fra 1. april i år og yderligere 1,74% til oktober i år - i stedet for først hen mod slutningen af overenskomstperioden. Det øger værdien af resultatet

OK24: Gennemsnitslærerens månedsløn stiger 2300 kr. i år

- På det generelle plan er der desuden bl.a. aftalt forbedringer af lønretten for far/medmor i forældreorlovsperioden, øget mulighed for opsparing af frihed til senere afholdelse og sikring af at TR kan mødes med nyansatte i arbejdstiden fx i forbindelse med introforløb
- Endelig vil pensionerede medarbejdere fremover, hvis de får lyst, kunne genoptage arbejdet og være fuldt omfattet af overenskomsten

Når det drejer sig specifikt om lærerområdet, er der også indgået en række forlig, som næsten alle træder i kraft til april 2025.

- På løndelen vil lærere i den almene folkeskole få en lønstigning på ca. 7.500 kroner årligt i nutidsværdi for i et vist omfang at kompensere for den forskel der er i dag lønmæssigt alt efter om man er ansat i den almene skole eller på en specialskole
- Samtidig vil fritvalgstillægget blive forhøjet fra 1,38 til 1,64%.
- Med forliget tilslutter Danmarks Lærerforening sig den Kommunale Kompetencefond men med væsentlig andre forhold end der gælder de øvrige fagforbund, der har andel i fonden. Som jeg også skriver senere i beretningen har manglende kompetenceudvikling været et

meget stort problem igennem mange år for jer som lærere, og da der ikke er nogen udsigt til at det forhold grundlæggende ændres, har Danmarks Lærerforening besluttet på kongressen i september 23, at der fremover kan bruges overenskomstmidler til at sikre jer ret til kompetenceudvikling. Principielt og grundlæggende er det vores opfattelse, at det er et arbejdsgiveransvar at sørge for at kompetenceudvikle sine medarbejdere, men da det kun finder sted i – alt for - lille omfang afsættes der altså fra nu af overenskomstmidler til at I sikres mulighed for at kunne søge om faglig kompetenceudvikling på op til 6 dages varighed årligt. Udgangspunktet for dette er altså jeres individuelle ønsker til og behov for kompetenceudvikling og ikke skolens/kommunens ønsker

Ny læreroverenskomst klar: 150 mio. årligt til efteruddannelse

- Gruppelivsdækningen forbedres, så I fremover vil være dækket til I er 72 år mod i dag 70 år, ligesom der ikke længere vil være en øvre grænse for hvor mange gange I kan få udbetalt et beløb for de kritiske sygdomme, som fremgår af listen
- Endelig vil den forbedring som vi sidste år fik forhandlet hjem i Holbæk Kommune, så lærere med særlige kvalifikationer får godskrevet deres anciennitet, hvis de færdiggør en læreruddannelse, fremover være overenskomstsikret, så det ikke er afgørende, hvilken kommune man arbejder i

Lærer på specialskole hilser tillæg øremærket lærere i folkeskolen velkommen

Alt i alt en lang række gode aftaler. Men – for der er et stort men – et af de krav som rigtig mange medlemmer af Danmarks Lærerforening fremførte; nemlig forbedrede seniorordninger for at kunne holde til et langt arbejdsliv, det krav er ikke blevet imødekommet.

Det er overordnet den største skuffelse i forliget, at arbejdsgiverne ikke kan se, at det vil være en fordel for alle parter at sikre de ældre medarbejdere nogle vilkår som gør, at de både kan og har lyst til at fortsætte på arbejdsmarkedet i stedet for at gå på pension.

Snart vil I få yderligere materiale om forligene, og der vil blive indkaldt til virtuelle medlemsmøder på landsplan, ligesom Hovedstyrelsen og kredsen vil give jer anbefalinger i forhold til, om I anbefales at stemme ja eller nej til forliget.

Selve afstemningsperioden kendes ikke på nuværende tidspunkt, men det vil højst sandsynligt blive slut marts/start april. Da der i forbindelse med afstemningen denne gang er tale om sammenkædning, vil alle offentligt ansatte samtidig skulle stemme ja eller nej, og det er derefter det samlede resultat der bestemmer, om overenskomsten vedtages eller forkastes. Lærerne kan således godt under et forkaste resultatet, men hvis der i de øvrige organisationer samlet set er et flertal for overenskomsten, gælder den, ligesom et resultat med modsat fortegn også er muligt.

Regeringens folkeskoleudspil

Tilbage i oktober 2023 fremlagde regeringen sit udspil "Forberedt på fremtiden II – Frihed og Fordybelse – et kvalitetsprogram for folkeskolen." Udspillet indeholder en række tiltag, som vi lærere gerne ser indført. Det gælder fx

- Langt færre – centralt fastsatte - mål for undervisningen
- Beslutningskompetencen flyttes fra de kommunale forvaltninger ud til skolerne og lærerne
- Større valgfrihed til de ældste elever
- Kigge på muligheder for at lette prøvetrykket og den betydning prøverne har for at kunne lave varieret undervisning

Der er omvendt også en række tiltag, som vi meget nødig ser indført. Det gælder fx

- Øget kommunal frihed til selv at bestemme hvordan den frigjorte ressource ved afkortning af skoledagen skal anvendes – fx til fjernelse af tolærertimer
- Juniormesterlære, hvor de elever som tænkes at være målgruppen ikke skal have mulighed for at aflægge en afgangsprøve som giver adgang til gymnasiet

Forskningschef: Hvis vi skal have en god og varig udvikling af folkeskolen, skal lærerne med på råd

Regeringens udspil til en ny folkeskole rummer flere gode forslag. Men der må afsættes tid og ressourcer til at inddrage skolerne i udviklingen af undervisningen.

Der er selvfølgelig flere temaer i udspillet, og der udspandt sig en meget livlig debat, lige da det kom frem, men siden er der blevet mere stille. For øjeblikket foregår de indledende politiske drøftelser med inddragelse af bl.a. parterne i "Sammen om Skolen". Og dette er en fin nyskabelse; at det fremlagte udspil denne gang ikke er en færdig plan, som "bare" skal implementeres uden at tage de praktikere, som skal stå for opgaven med i loopet.

Denne gang er intentionen, at udspillet skal files til og tilpasses efter grundige drøftelser med praksisniveauet, inden de forskellige initiativer skal blive en del af skolehverdagen. Der er således ikke kommet noget ud offentligt siden fremlæggelsen i oktober, men der er udarbejdet en foreløbig tidsplan:

2024:

- De nye børnehaveklaser skal have max 26 elever
- Der afsættes 35 millioner kroner til såkaldt intensive læringsforløb svarende til 350.000 kroner pr kommune hvis det smøres bredt ud. Nok begrænset hvad man kan få for det beløb....

2025:

- En investering i bedre faglokaler på skolerne i størrelsesordenen 2,6 milliarder kroner igangsættes. Investeringen er spredt ud over 3 år, 2025, 26 og 27, altså ca 900 millioner årligt til fordeling blandt landets kommuner. Det er en god start men det dækker ikke behovet....

Ukendt tidshorison:

- Nye læreplaner i fagene med en ambition om at reducere antallet af mål med minimum 90%
- Nye prøveformer og en reduktion af prøvetrykket

Som det fremgår af den foreløbige tidsplan, sker der ikke umiddelbart noget på den indholdsmæssige front før tidligst i 2026. Forhåbentlig er det et udtryk for, at man ved at lave et grundigt forarbejde sikrer sig, at der er bred opbakning til de initiativer, som bliver til virkelighed.

Kredsen opnår resultater

Det er altid dejligt, når der kommer synlige resultater ud af det arbejde, man udfører –

således også for os som kreds. Det sidste år har budt på en række gode resultater, og jeg vil her fremhæve nogle af dem.

- Vores arbejdstidsaftale bliver hele tiden lidt bedre. I år er der blevet tilføjet et afsnit om mentorordning, som gælder for både nyansatte og nyuddannede, hvor de nye får tilknyttet en af skolens lærere som mentor, og hvor der i arbejdstidsaftalen er en ret præcis angivelse af, hvad de forskellige parter kan forvente og skal levere. Denne del af aftalen kan forhåbentlig give de nye lærere på skolerne en så god start, at de vælger at blive på skolen og fortsætte som lærere. Det viser sig nemlig desværre alt for ofte, at mange nyuddannede ellers både stopper på de skoler, hvor de får job og i værste fald helt vælger at kvitte lærergerningen

- Store Bededag er som bekendt afskaffet som helligdag, og det vil sige, at I fremover skal arbejde denne fredag i foråret. Når det ikke kunne være anderledes, er vi rigtig glade for, at det er lykkedes at lave en aftale, hvor I ikke skal møde en ekstra dag på arbejde men i stedet kan fordele 6 timers ekstra arbejde hen over året, hvor det giver bedst mening, så der fortsat er 200 skoledage og 208 arbejdsdage for jer på et skoleår
- Vi har også indgået en forhånds aftale for tale/hørelærerne på BSC, og der er aftalt møder om en ny forhånds aftale på CSU
- I løbet af vintermånederne har vi desuden forhandlet en tilretning af forkert udbetalt

ulempegodtgørelse for rigtig mange af jer på plads, så det reguleres tilbage til januar 2018. Her er der ikke tale om store beløbsstørrelser for den enkelte, men det er en principiel afgørelse, som handler om, hvorvidt det er jer eller kommunen, der har ansvaret for, at I får den rigtige løn. Vi er glade for at det med afgørelsen er tydeligt, at dette ansvar påhviler kommunen

- Endelig finder vi hvert år fejl i jeres lønsedler, når vi laver det årlige løntjek. De fleste får heldigvis den rigtige løn, men det er vigtigt, at vi har mulighed for at finde de fejl, der måtte være og hjælpe jer med at få dem udbedret
- På det mere personlige/menneskelige plan hjælper vores sagsbehandler, Trine Bollhorn, hvert år mange af jer, som på den ene eller den anden måde er kommet i klemme i forhold til jeres ansættelse

Samlet set kan vi således se tilbage på nogle fine resultater, og vi arbejder hele tiden på fortsat at hjælpe jer bedst muligt på alle parametre.

Kredsens samarbejde med skoleledere, administration og det politiske udvalg på vores område

Vi har fortsat et rigtig godt samarbejde med såvel skoleledere som administration og det politiske udvalg. I det forgangne år har samarbejdet dog udviklet sig forskelligt i forhold til, hvilke resultater der er kommet ud af det. I samarbejdet med skolelederne ser vi i langt højere grad end det er tilfældet med de to andre samarbejdspartnere, at det gode samarbejde udmønter sig i synlige resultater. Det hænger nok i en vis udstrækning sammen med, at både vi og skolelederne skal få hverdagen og virkeligheden ude på skolerne til at fungere, og at vi derfor i højere grad kan se behovet for at samarbejdet fører til synlige resultater, hvorimod både kommunens administration og de lokale politikere er

længere væk fra skolehverdagen og underlagt nogle andre mekanismer.

Vi vælger dog at tro på, at det gode samarbejde med kommunens administration og de lokale politikere vil bære frugt, når der forhåbentlig findes politisk mod, vilje til og økonomiske muligheder for i højere grad at prioritere folkeskolen, end det er tilfældet i dag.

Frihedsforsøget – det er nu, at alle skoler skal tilbage på sporet

Efter den oprindelige plan ville I nu være i gang med det tredje og sidste år af Frihedsforsøget ude på skolerne, idet forsøgsperioden var planlagt til udløb i sommeren 2024. I forbindelse med præsentationen af regeringens skoleudspil blev frihedsgraderne i Holbæk og Esbjerg forlænget med et år, så friheden nu gælder indtil sommeren 2025.

De første to års erfaringer med Frihedsforsøget var entydigt positive.

For det første – og det har rigtig stor betydning – var frihedsforsøget et opgør med hele måden at tænke styring af skolen på. Hvor langt størstedelen af det, som foregår i skolen tidligere, var bestemt enten centralt fra Undervisningsministeriet eller lokalt fra Fagcenteret, så er der nu tale om, at det er ude på skolerne, at beslutningerne træffes.

Dvs. at I, lederne, forældrene og eleverne har en stor og reel indflydelse på, hvad I vil lægge

vægt på i bestræbelserne på at lave en skole, der giver mening lige præcis for jer i stedet for at være puttet ind i en one-size-fits-all-styring. I har derfor i de sidste knap tre år vænnet jer til, at det er den måde vi tænker skole på i Holbæk Kommune, og derfor tænker I naturligt ikke så meget over, at måden at styre skolen på var helt anderledes for bare tre år siden. Det er derfor vigtigt, at vi alle sammen husker på og værdsætter de forandringer, der er sket styringsmæssigt i forhold til skolen, og ikke bare tager det som en given ting.

Skolebestyrelsesformand i Holbæk: To år med frihed har lært mig, at politikere har svært ved styre sig

Regeringen ønsker at sætte folkeskolen fri. Men dens signaler om mobilpolitik og obligatorisk morgensang trækker i den modsatte retning, mener dagens debattør.

For det andet handler det om den række af initiativer, som I satte i gang ude på skolerne, og som var resultatet af jeres lokale drøftelser og ideer, og det løft af engagement og trivsel, som det gav både jer og eleverne. Nye fag blev opfundet, nye måder at tilrettelægge skoledagen på blev afprøvet, skoledagen blev kortere og den forkortede tid blev vekslet til tolærer-timer, og elevernes stemme var meget tydeligere end tidligere.

Men op til sommerferien sidste år fik piben pludselig en anden lyd. Pga Frihedsforsøget var der ingen binding på, at kortere skoledage skulle veksles til flere timer med to lærere eller undervisning i mindre hold. Derfor blev virkeligheden på en række skoler, at man pga en presset økonomi var tvunget til at skære den del væk og bare forkorte skoledagen uden at sætte kvalitet i form af tolærer-timer ind i stedet. Det var et voldsomt tilbageslag for både jer og eleverne, idet lige præcis det tiltag var det som entydigt havde udløst størst glæde og tilfredshed, fordi det var tydeligt for både jer og eleverne, at udbyttet af

undervisningen på den måde blev meget større.

Det har betydet, at der i år i højere grad har været tale om et A- og et B-hold i forhold til udmøntningen af Frihedsforsøget. For mens man på de skoler, hvor det var økonomisk muligt at køre videre med tolærer-ordningerne, kunne fortsætte den positive udvikling, måtte man på de skoler hvor man oplevede, at tolærer-timerne forsvandt erkende, at det har været svært for lærerne at se, hvilke kvalitative muligheder Frihedsforsøget indeholdt, og derfor har der været en udtalt grad af stagnation og resignation på en række af kommunens skoler.

Dette er både forståeligt og enormt ærgerligt, fordi Frihedsforsøget netop rummer så mange kvaliteter og muligheder, hvis man giver jer de rette muligheder for at folde det ud ude på skolerne.

 Det kan ikke være meningen, at friheden skal bruges til at stille eleverne i Holbæk Kommune dårligere end alle landets øvrige elever.

Hans Junker, formand for Holbæk Lærerkreds

Det er derfor afgørende vigtigt, at fokus både lokalpolitisk og i kommunens administration kommer tilbage på at Frihedsforsøget skal understøttes i både ord og handling. Fra

kredsens side vælger vi at tro på, at man ikke politisk og administrativt har været bevidst om, hvor stor skade man påførte elever, lærere og de kvalitative forbedringer i Frihedsforsøget ved at give mulighed for at fjerne tolærer-timerne.

Kortere skoledage, ny skemastruktur og legesheriffer: Frihedsskoler mødtes i Holbæk og udvekslede erfaringer

Men det ved man godt nu, og derfor påhviler der vores lokale politikere et stort ansvar i forhold til at sørge for, at man i Frihedsforsøgets sidste år og fremover sikrer, at kvaliteten, engagementet og den positive udvikling skal være for alle skoler og ikke kun for dem, der har råd.

Fortsat mangel på muligheder for kompetenceudvikling

Her er jeg desværre nødt til næsten ordret at genbruge det jeg skrev i sidste års beretning i forhold til det store behov- og de manglende muligheder for kompetenceudvikling. Dette punkt har vi nemlig haft fokus på i nu en årrække, og også her sætter den pressede økonomi en – voldsom – begrænsning. Ligesom på alle andre områder, kan man ikke bruge penge, man ikke har, men det har også en konsekvens, når der i for lang ikke bruges ret mange penge på kompetenceudvikling.

Behovet for faglig kompetenceudvikling gælder i vores erhverv ligesom alle mulige andre steder, og her må vi bare konstatere, at mulighederne for at blive fagligt kompetenceudviklet kun i meget begrænset omfang er til stede. Samtidig står verden og udviklingen ikke stille, så behovet for faglig kompetenceudvikling er større end nogensinde – specielt set i lyset af, at det ikke har været prioriteret i en lang årrække.

Det er også afgørende, at I har tilstrækkelig viden om både børns forskelligheder og har en værktøjskasse at trække på i forhold til at få tingene til at fungere i hverdagen. Det kalder også på kompetenceudvikling.

Forventningerne til, hvad I som lærere skal kunne præstere, er naturligt høje, men det kræver, at I bl.a. via kompetenceudvikling får mulighederne for at kunne leve op til dem, og det har gennem en nu for lang årrække ikke været tilfældet.

Og her er det ikke kun Kompetencefonden – som I først kan søge penge i fra 2025 – som skal give jer mulighed for kompetenceudvikling. Det påhviler stadig kommunen at kunne tilbyde jer muligheder for kompetenceudvikling.

Holbæk Kommunes pressede økonomi. Hvilke konsekvenser har det på skoleområdet - og for jeres arbejdsmiljø?

Allerede i sidste års beretning var de økonomiske udfordringer i Holbæk Kommune og på skoleområdet et stort bekymringspunkt. Det har desværre ikke ændret sig i det seneste år - næsten tværtimod. I samtlige numre af vores nyhedsbrev det sidste år har vi på forskellig vis adresseret de økonomiske udfordringer, som skoleområdet oplever. Et udpluk af årets gang mht. - manglende - økonomi på skoleområdet

- administrative handleplaner på bl.a. skolerne (starten af 2023)
- besparelseskatalog i Holbæk Kommune som helhed (vedtaget i marts 2023)

- justering af balance- og råderumsstrategi (vedtaget maj 2023 med virkning fra 2024 og fremad)
- tiltag på baggrund af Budgetrevision 2 (maj 2023)
- stram økonomiaftale mellem regeringen og kommunerne (sommer 23)
- frihedsforsøget bruges til at legitimere besparelser på tolærer-ordninger (sommer 23)
- inddragelse af øremærkede penge til jeres kompetenceudvikling (sommer 23)
- besparelser på STU (januar 24)
- komponentanalyse som anbefaler massive besparelser på Hjortholmskolen (februar 24)
- genfremsatte - tidligere afviste - forslag om at spare på en række forebyggende tiltag samt på indsatsen for psykisk sårbare borgere og borgere med hjernerystelse/hjerneskode (marts 24)
- arbejde med effektiviserings-, besparelser- og råderumsstrategien frem mod budget 25 (forår 24)

Og helt overordnet

- fortsat stigende udgifter til specialområdet med deraf følgende pres på almenskolens budgetter
- stort behov – men manglende mulighed - for indkøb af fysiske materialer til brug for en varieret undervisning

Trods bekymringer vil udvalg fordele skolepenge på en ny måde

Listen herover er et uhyggeligt udtryk for, hvad det er for en altoverskyggende udfordring skolerne generelt og I står overfor i bestræbelserne på at give eleverne den undervisning og de muligheder, som vi alle sammen ved er helt centrale for at give dem en skolegang, som de kan profitere af i resten af deres liv.

OPRÅB: Skolebestyrelserne på Holbæk Kommunes skoler har sendt et brev til børne- og skoleudvalget. De er utilfredse med, at de ikke er involveret i processen med at finde besparelser.

Kredsens gentagne opfordringer til, at man politisk betragter penge brugt på en bedre folkeskole og et forsvarligt specialområde som investeringer i stedet for udgifter, er ikke blevet imødekommet.

De økonomiske udfordringer fører naturligt til et presset arbejdsmiljø for jer. Det slider, når I igen i større omfang står alene i klasserummet med udfordringer, som det er meget svært at løse alene, og I oplever, at der går (alt for) lang tid fra I gør opmærksom på en problemstilling til den behandles, og at I dernæst oplever, at det er begrænset hvad der kan gøres for at hjælpe jer og eleverne. Det slider, når I oplever, at I selv eller en af jeres kollegaer må kaste håndklædet i ringen og sygemelde jer/sig helt eller delvist, fordi belastningen er blevet for stor. Og vi mærker det på kredsens, hvor vi igen i år oplever et desværre stigende antal af jer, som henvender jer, fordi I har brug for den hjælp og støtte, som vi kan give i den forbindelse.

Vi kan og vil fortsat kæmpe for, at skoleområdet tilføres en økonomi, som gør, at vi i Holbæk Kommune har et skolevæsen, som vi kvalitetsmæssigt kan stå inde for. Vi har dog også erkendt, at der ikke er udsigt til, at der sker noget, og vi vil derfor i højere grad prøve at se sagen fra en anden vinkel, hvor parterne omkring skolen – lige fra politikere i den ene

ende, over forvaltning, ledere, ansatte, forældre til elever i den anden ende – får diskuteret, hvad det er for en skole, vi ønsker i Holbæk Kommune. På den måde kan der forhåbentlig skabes en kobling imellem, hvad det er parterne gerne vil og hvad der – bla. økonomisk – skal til for at det kan realiseres. Forperson for Skole og Forældre i Aarhus, Cecilie Harrits, siger det på denne måde (marts 24) i forbindelse med, at skolebestyrelserne i Aarhus under et for første gang har nægtet at godkende budgetterne for næste skoleår:

“Vi løser ikke udfordringerne ved at forringe forholdene for vores børn i skolerne. Tværtimod er der brug for, at politikerne spørger sig selv, hvad de vil med folkeskolen, og om de også ønsker en stærk folkeskole om fem eller 10 år. For så skal de investere i den nu.”

Skoleledere: Det er ikke et spørgsmål, om der er hænder nok, men et spørgsmål, om der er penge til hænderne

Der skal flere ressourcer til, hvis folkeskolen skal leve op til samfundets forventninger om at give eleverne den bedste undervisning og trivsel. Ellers risikerer vi at tabe eleverne - til ulempe for os alle i fremtiden, advarer næstformand i Skolelederforeningen Dorte Andreas i dette debatindlæg.

Inklusionsproblematikken og er der overhovedet håb for "Fremtidens specialundervisning"?

Inklusion, specialundervisning, hvordan tilgodeser vi bedst at alle børn får det rette skoletilbud; kært barn har mange navne. Og her er der tale om både en landsdækkende og en lokal udfordring. Der er ingen tvivl om, at udfordringerne på dette område er det allerstørste enkeltstående problem for både eleverne, deres forældre og jer, der skal prøve at give alle elever det rigtige skoletilbud.

Og igen er det i realiteten økonomien, der har hovedrollen, for der findes meget og solid viden om, hvad der skal til, fx co-teaching, for at alle elever, både de "almindelige" og dem med særlige behov, kan få det rigtige skoletilbud. Og ovenfor i afsnittet om Holbæk Kommunes pressede økonomi har jeg gjort rede for, hvordan såvel almenområdet som specialområdet er under voldsomt pres.

Flere børn kan ikke klare at gå i skole på fuld tid: 'Jeg er rigtig træt af det'

Resultatet er, at I har meget svært ved at lykkes, når I som udgangspunkt står alene i klassen og både forventes at kunne levere en varieret undervisning, rumme en meget stor forskellighed af elevtyper og desuden skal have fokus på både den enkeltes og klassens trivsel. Det fører naturligt til, at mange af jer har svært ved at leve med, at det I ved virker, men som der ikke er råd til går ud over både eleverne og jer selv. Nogle af jer tager konsekvensen og søger ud af folkeskolen, og andres arbejdsmiljø påvirkes negativt af omstændighederne. Og nogle af de ressourcestærke elever og deres forældre tager konsekvensen af, at I ikke kan give dem den opmærksomhed de føler de har krav på, når en stor del af energien skal bruges på elever med særlige behov, og så kvitter de folkeskolen for at melde sig ind i privatskoler. Andelen af elever, der går i privatskole i Holbæk Kommune, er således blandt landets højeste. Samtidig kan man fra kommunalt hold konstatere, at udgifterne til specialiserede tilbud fortsat er stigende.

Alle disse ting kalder på, at man prøver at finde en løsning, og der har nu i et flere år været gang i et arbejde med "Fremtidens specialundervisning" med det erklærede mål, at flere elever skal kunne rummes i den almene skole, fordi det vurderes at være bedst

for eleverne, samtidig med at det er billigere at have eleverne i almenskolen end i specialiserede tilbud.

Vi har fra kredsens side fra første færd fremført, at vi bakker op omkring målsætningen om, at flere elever skal kunne rummes i almenskolen, og vi har også engageret os i arbejdet med at kigge på, hvordan skolen kan udvikles i en retning, så det bliver realistisk. Men som beskrevet ovenfor, så kræver det, at mulighederne for at lykkes for jer som lærere bliver ændret væsentligt i en positiv retning. Og så er vi tilbage ved pengene....

Der skal investeres i almenområdet, og det skulle man have gjort for ti år siden

**Janne Hedegaard Hansen,
inklusionsforsker**

Vi har således fra starten pointeret, at hvis målsætningen om, at flere elever skal kunne rummes i almenskolen skal blive en succes i stedet for det modsatte, så kræver det investeringer i almenskolen fx i form af co-teaching/to-lærer-ordninger og øgede muligheder for holddannelse. Over tid vil investeringen komme tilbage i form af, at flere elever end nu kvalitativt vil kunne rummes i almenskolen, fordi de vil møde et bedre tilbud end i dag og dermed vil der fremadrettet være basis for færre udgifter på specialområdet.

Der arbejdes på forskellig måde med begrebet mellemformer, hvor eleverne både har en tilknytning til den almene skole og en form for specialiseret tilbud. Der er adskillige gode eksempler på, hvordan det kan udmøntes i praksis. Det kendetegner dog de gode

eksempler, at der er fulgt personaleressourcer med, som har gjort brugen af mellemformer mulig på en kvalitativt fornuftig måde. Det bestyrker os i troen på, at det kan lykkes, men at det også kræver, at de nødvendige ressourcer følger med.

Vi har igennem de sidste år været del af en følgegruppe omkring "Fremtidens Specialundervisning", men vi mangler stadig at blive præsenteret for et bud på en helhedsløsning, hvor der tages højde for at styrke muligheden for kvalitativt både at rumme flere børn i almenundervisningen og sikre en dækkende specialtilbudsvifte.

Forældreklager, lærernes retsstilling og vold mod lærere

Selv om det store flertal af forældre har et godt og tillidsfuldt samarbejde med jer som lærere, så viser en undersøgelse fra Folkeskolen.dk, at en mindre gruppe af forældre fylder uforholdsmæssigt meget og hver tredje lærer har ifølge undersøgelsen oplevet at blive klaget over. Forældrene klager primært over lærernes håndtering af konflikter mellem elever og over lærernes undervisning.

Også skolelederne finder adfærden problematisk udtaler halvdelen af de adspurgte skoleledere, og som formand for skolelederne Claus Hjortdal siger:

"Vi ser en generel udvikling i retning af, at man i dag ikke automatisk har respekt for myndighederne. Vi oplever, at nogle forældre bruger en mere aggressiv tone for at få deres vilje igennem, og vi oplever borgere, der klager over offentligt ansatte med en forventning om at få ret. Hvis de ikke får ret, når læreren svarer, går de videre til skolelederen, senere forvaltningschefen, borgmesteren og så ministeren".

En anden – og meget alvorlig – tendens er, at en række forældre anklager lærere for at have

været fysiske i forhold til deres børn. I disse tilfælde rettes klagen ofte direkte til skolelederen i stedet for først at have en dialog med læreren om, hvad der er foregået.

Og skolelederne reagerer desværre ofte som skoleledernes formand, Claus Hjortdal siger:

“Hvis forældrene brokker sig tilstrækkeligt, så bøjer man sig et eller andet sted i systemet. Det kan være en borgmester, en forvaltning eller en skoleleder. Man ønsker ikke en sag. Så fyrer man hellere en lærer eller pædagog og betaler det, som det koster.”

Han nuancerer heldigvis også problemstillingen, når han udtaler:

“Vi fraråder fuldstændig lærere at røre ved børnene overhovedet på nogen måde. Man skal tænke sig godt om. Guidance med en hånd på skulderen eller et tag i armen – lad være. Vi er retsløse”.

Skolens parter klar til handling: Brug for mere præcise regler for læreres magtanvendelse

Og her er vi ved et af de helt store og uløste problemer, som i den grad kalder på en løsning. Professor emeritus i strafferet ved Københavns Universitet Jørn Vestergaard udtaler således:

“at ud fra et juridisk standpunkt er lærere retsløse, når elever og forældre kommer med beskyldninger om fysiske berøringer”

“Lærerne må i skolen bruge magt i “fornødent omfang”, står der i bekendtgørelsen om

fremme af god orden i folkeskolen. Men hvad det helt konkret betyder er særdeles uklart”

siger Jørn Vestergaard, som opfordrer til, at reglerne ændres, så de bliver mere eksplicite. Men endnu er der ikke taget konkrete initiativer, som kan skabe en tiltrængt klarhed på området.

Danmarks Lærerforenings har for nylig offentliggjort en medlemsundersøgelse med svar fra ca. 12.000 lærere og børnehavneklasseledere, og af den fremgår det, at hver tredje indenfor det sidste år har været udsat for fysisk vold.

Omfanget af forældreklager og vold mod lærere er - også - et udtryk for et strukturelt problem, og det er ikke noget, der går væk af sig selv. Det kræver strukturelle løsninger i form af bl.a. investeringer i en presset folkeskole, tidlig indsats, som skaber overskud, så konflikter ikke får lov at vokse sig store, jeres handlemuligheder klare regler for magtanvendelse og om inklusion, forebyggelse og tidlig hjælp til elever med særlige behov.

Det er afgørende, at I ikke skal frygte for konsekvenserne af forældreklager eller frygte for at blive udsat for et voldeligt overgreb, når I passer jeres arbejde.

Etablering af læreruddannelse i Odsherred udskudt

Sidste forår kom den glade lokale skolenyhed, at der fra sommeren 2024 kunne starte en læreruddannelse på Vallekilde Højskole i Odsherred. Op til den beslutning havde vi gennem adskillige år forgæves argumenteret for at få placeret en læreruddannelse i Holbæk, og med aftalen om at placere to nye læreruddannelsessteder i hhv. Hillerød og Svendborg så det til, at håbet om en lokal læreruddannelse var slukket.

Det var derfor meget opløftende, at der blev indgået et samarbejde mellem Vallekilde

Højskole og professionshøjskolen Absalon i Roskilde om at starte en læreruddannelse i Odsherred. Den påtænkte læreruddannelse var desuden et udtryk for en spændende nytænkning i forhold til, hvordan man strikker en læreruddannelse sammen.

Dels ville eleverne skulle bo på højskolen det første år og kunne deltage i højskolelivet ved siden af lærerstudiet. Og dels ville der være tale om et lille og nært miljø, som ville virke tiltrækkende på en anden type studerende end dem, der vælger at tage uddannelsen på de store professionsskoler. Planen var at starte med et hold på 30 studerende og derefter udvide med et nyt hold hvert år, så man nåede op på 120 studerende i alt.

Der er i den grad fortsat brug for at få uddannet lærere i vores område, hvor vi har en stor del af lærere, som ikke har en læreruddannelse. Vi er derfor rigtig ærgerlige over, at tidspunktet for, hvornår det første hold studerende kan starte, tidligst bliver sommeren 2025. Det skyldes, at der ikke har været styr på, at både Kulturministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet har skullet give grønt lys, og indtil videre har kun sidstnævnte givet sin accept.

På møder her i marts og april skal det afklares hvad der kan lade sig gøre hvornår og hvordan. Så på den måde kommer der desværre til at gå yderligere mindst et år før de studerende kan begynde på uddannelsen, og dermed vil der også gå længere tid, inden de kan være med til at afhjælpe manglen på uddannede lærere i Nordvestsjælland.

Kredsens samarbejde med andre dele af Danmarks Lærerforening

I kender kredsen som dem, der tager vare på jeres forhold lokalt. Det ser vi også som vores hovedopgave, men vi har også en række andre vigtige opgaver og samarbejdspartnere indenfor Danmarks Lærerforening. Først og fremmest har vi et tæt og konstruktivt samarbejde med 7 andre kredse – Kalundborg, Odsherred, Lejre, Roskilde, Solrød, Greve og Køge – i det der hedder Sjælland på Tværs (SPT). Her udveksler vi på forskellig vis erfaringer og gode ideer på mange niveauer.

Der er såvel månedlige møder mellem kredsformændene som møder for kredsens pædagogisk- og arbejdsmiljøansvarlige. Hvert år arrangerer SPT både en pædagogisk- og en arbejdsmiljøkonference, hvor målgruppen er TR'er, AMR'er og ledere, og hvor centrale emner bliver behandlet. Desuden er der månedlige møder, hvor de kongresdelegerede fra SPT mødes med det lokale medlem af Hovedstyrelsen forud for hvert møde i Hovedstyrelsen og debatterer den aktuelle dagsorden.

Oveni kommer møder for kredsformænd og i et stigende omfang næstformænd på landsplan. På den måde sikres det, at de lokale erfaringer, som vi gør os, kan blive brugt regionalt og landspolitisk ligesom kontakten er sikret den anden vej.

Medlemsarrangementer

Vi har skiftet strategi i forhold til arrangementer for jer som medlemmer. Indtil sidste år var det årlige medlemskursus grundstenen i vores tilbud til jer både indholdsmæssigt og økonomisk. Derudover kom der arrangementer med pædagogisk og/eller politisk indhold fx i forbindelse med indgåelse af overenskomster eller diverse valg. Nu afholder vi kun medlemskursus hvert andet år, og de pædagogisk/politiske arrangementer er blevet suppleret med et bredere udvalg af tilbud til jer.

På Store Bededag holder vi således en stor jubilæumsfest på Rotationen i Holbæk i forbindelse med Danmarks Lærerforenings 150 års jubilæum, ligesom vi her i foråret har afholdt et biografarrangement i Kulturbiografen og et pensionsmøde på kredsen for de af jer som er over 55 år.

Til efteråret afholder vi i samarbejde med Kalundborg og Odsherred Lærerkredse et arrangement, hvor Jacob Mark vil holde et foredrag om det voldsomme stressforløb, han var igennem.

På den måde prøver vi at ramme mere bredt med vores tilbud end tidligere, og I har heldigvis taget godt imod ændringerne.

Der var stort fremmøde i biografen, pensionsmødet var booket helt op, og vi håber at se rigtig mange af jer til både jubilæumsfesten og arrangementet med Jacob Mark.

Kredsens økonomi – rettidig omhu

I kredsen er vi ligesom alle andre nødt til at tage bestik af de økonomiske realiteter. Kredsens økonomi er sund, og det skyldes blandt andet, at vi hele tiden prøver at udvise rettidig omhu ved at være på forkant med de udfordringer, der måtte komme.

De seneste år har vi desværre oplevet en tilbagegang i vores indtægter, fordi der er færre lærere ansat end tidligere samtidig med at det desværre ikke længere er naturligt for alle at være medlem af en fagforening. Vi har også været påvirket af negative renter, som drænedede kredskassen for et ikke ubetydeligt beløb, ligesom vores varmeregninger pga prisstigninger på energi og et udtjent gasfyr har kostet på bundlinjen.

Vi formåede at holde jeres kontingent i ro, da DLF centralt hævdede det for to år siden, men denne gang går den ikke mere, så I vil for første gang i rigtig mange år opleve en kontingentstigning.

Som følge af de nævnte udfordringer har vi gennem de seneste år omlagt placeringen af vores penge, investeret i nyt varmesystem og senest skåret ned på antallet af kredsstyrelsesmedlemmer, så den nye kredsstyrelse efter valget på årets generalforsamling består af 6 og ikke 7 medlemmer.

Alle disse tiltag har vi sat i værk for at opretholde den sunde økonomi og for at kunne bevare vores serviceniveau i forhold til jer som medlemmer både i forhold til

sagsbehandling og øvrige aktiviteter. Det betyder, at kredsen stadig har en sund økonomi, men det vil fortsat være af stor betydning, at vi hele tiden er på forkant og udviser rettidig omhu i forhold til at sikre, at kredsens økonomi også fremadrettet er sund.

Kredsens sagsbehandling

En af kredsens allerførneste opgaver er at yde jer som medlemmer kompetent, indsigtfuld og personlig rådgivning og hjælp, når eller hvis I får brug for det. Vores sagsbehandler/konsulent Trine Bollhorn løfter nu på femte år denne opgave, og kombinationen af Trines stigende erfaring og store menneskelige kvaliteter sikrer, at de omtalte mål indfries, og det afspejles også i høj grad af de tilbagemeldinger, vi får fra de af jer, som har nydt godt af Trines råd og vejledning.

TAK til de tillidsvalgte, kredsstyrelsen, de ansatte og alle jer medlemmer

Traditionen tro vil jeg afslutte min beretning med at sige en stor tak til alle jer, som gennem de seneste 6 år har været med til at gøre jobbet som kredsformand til det bedste job, jeg kan forestille mig.

Det gælder jer som tillidsvalgte, som uanset om I er TR eller AMR med jeres store indsats hjælper jeres kolleger i hverdagen ude på skolerne og er et uvurderligt bindeled til os på kredsen. Det gælder kredsstyrelsen, hvor vi sammen udfordrer og hjælper hinanden i arbejdet med at prøve at skabe de bedst mulige rammer for lærerarbejdet og dermed folkeskolen i Holbæk Kommune. Det gælder Trine, vores sagsbehandler, og Heidi, vores rengøringshjælp i kredshuset, som er mine nærmeste daglige samarbejdspartnere. I har med jeres store arbejdsindsats og gode humør bidraget til et altid godt og uhøjtideligt arbejdsmiljø i kredshuset.

Og sidst – men absolut ikke mindst – gælder det alle jer medlemmer, som jeg har mødt i forskellige sammenhænge og som udgør hele fundamentet for Holbæk Lærerkreds.

Det har været en ære og fornøjelse at dedikere de sidste 6 år af mit arbejdsliv på at stå i spidsen for arbejdet med at skaffe bedre forhold for lærerne i Holbæk Kommune og via forskellige initiativer prøve i endnu højere grad at gøre folkeskolen til det sted, hvor alle kan være og lære.

Al muligt held og lykke fremover til alle jer, som udgør Holbæk Lærerkreds!

Hans Junker, formand
"Vi kan så meget mere, når vi står sammen"